

РЕШЕНИЕ

№ 5952

гр. София, 03.04.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 177 СЪСТАВ, в публично заседание на
единадесети март през две хиляди двадесет и четвърта година в следния
състав:

Председател: НИКОЛА Д. КЪНЧЕВ

при участието на секретаря БИЛЯНА ЕМ. ПЕТРОВА
като разгледа докладваното от НИКОЛА Д. КЪНЧЕВ Гражданско дело №
20231110139018 по описа за 2023 година

намери следното:

Производството е образувано по искова молба от „Т С“ ЕАД против К. Т. Ч. и Т. А. Т. с искане да бъде установено, че всяка от тях дължи на топлофикационното дружество сумите от: 784,66 лв. - главница, представляваща стойността на доставена, но незаплатена топлинна енергия за периода от 01.05.2019 г. до 30.04.2022 г., ведно със законна лихва от 30.03.2023 г. до изплащане на вземането, мораторна лихва за периода от 15.09.2020 г. до 14.03.2023 г. в размер на 115,83 лв., 20,24 лева – главница, представляваща цената за извършване на услугата дялово разпределение през периода от 01.02.2020 г. до 30.04.2022 г., ведно със законна лихва от 30.03.2023 г. до изплащане на вземането, и мораторна лихва за периода от 31.03.2020 г. до 14.03.2022 г. в размер на 3,79 лева. Ищецът твърди, че е налице облигационно отношение, възникнало с ответницата въз основа на договор за продажба на топлинна енергия при Общи условия, чиито клаузи съгласно чл. 150 ЗЕ са обвързали потребителите, без да е необходимо изричното им приемане. Поддържа, че съгласно тези общи условия е доставил за процесния период на ответницата топлинна енергия, като купувачът не е заплатил дължимата цена. Твърди, че съгласно общите условия купувачът на топлинна енергия е длъжен да заплаща дължимата цена в 45-дневен срок след публикуването на фактурите на интернет страницата на продавача. Ответникът Т. А. Т. в срока по чл. 131 ГПК подава писмен отговор. Взяма становище за неоснователност на исквете. Оспорва наличието на облигационна връзка между страните, както и размера на исквете. Прави възражение за изтекла погасителна давност. Ответникът К. Т. Ч. не подава отговор на исквата молба.

В открито съдебно заседание страните са редовно призовани, изпращат представители, чрез които поддържат исканията си.

Предявени са първоначално обективно, кумулативно съединени осъдителни искиове с правно основание чл. 422, ал. 1 ГПК, вр. чл. 318, ал. 2 ТЗ, във вр. чл. 200 ЗЗД, във вр. чл. 110, ал. 2 ЗС и чл. 86, ал. 1 ЗЗД.

При релевираните в исковата молба твърдения възникването на спорното право се обуславя от осъществяването в обективната действителност на следните материални предпоставки (юридически факти): **1)** наличието на действително правоотношение по договор за продажба (доставка) на топлоенергия, по силата на което продавачът се е задължил да прехвърли правото на собственост върху процесните стоки и да ги предаде, а купувачът да ги получи и да заплати уговорената продажна цена и **2)** продавачът да е доставил топлинна енергия в твърдяното количество на купувача.

Съгласно чл. 153, ал. 1 ЗЕ „потребители на топлинна енергия” са всички **собственици и титуляри на вещно право на ползване в сграда** - етажна собственост, присъединени към абонатна станция или към нейно самостоятелно отклонение. А по силата на определителната правна норма, регламентирана в § 1, т. 42 (отм.) ЗЕ, но действащ през релевантния период, „потребител на енергия или природен газ за битови нужди” е физическо лице - **собственик или ползвател на имот**, което ползва топлинна енергия с топлоносител гореща вода или пара за отопление, климатизация и горещо водоснабдяване, или природен газ за **домакинството си**. А съгласно § 1, т. 2а от ДР ЗЕ 2а. (Нова - ДВ, бр. 54 от 2012 г., в сила от 17.07.2012 г.) "Битов клиент" е клиент, който купува електрическа или топлинна енергия с топлоносител гореща вода или пара за отопление, климатизация и горещо водоснабдяване, или природен газ за собствени битови нужди, а съобразно § 1, т. 41б ДР ЗЕ "Потребител на енергийни услуги" е: краен клиент, който купува енергия или природен газ, и/или ползвател на преносна и/или разпределителна мрежа за снабдяването му с енергия или природен газ.

Съгласно **т. 1 от Тълкувателно решение № 2 от 17.05.2018 г. на ВКС по тълк. д. № 2/2017 г., ОСГК** – „Собствениците, респективно бившите съпрузи като съсобственици, или титулярите на ограниченото вещно право на ползване върху топлоснабдения имот, дължат цената на доставената топлинна енергия за битови нужди съгласно разпоредбите на Закона за енергетиката в хипотезата, при която топлоснабденият имот е предоставен за ползване по силата на договорно правоотношение, освен ако между ползвателя на договорно основание и топлопреносното предприятие е сключен договор за продажба на топлинна енергия за битови нужди за същия имот, през времетраенето на който ползвателят като клиент на топлинна енергия за битови нужди дължи цената й... Клиенти на топлинна енергия за битови нужди могат да бъдат и правни субекти, различни от посочените в чл. 153, ал. 1 ЗЕ, ако ползват топлоснабдения имот със съгласието на собственика, респективно носителя на вещното право на ползване, за собствени битови нужди, и същевременно са сключили договор за продажба на топлинна енергия за битови нужди за този имот при публично известните общи условия директно с топлопреносното предприятие. В тази хипотеза третото ползващо лице придобива качеството "клиент" на топлинна енергия за битови нужди ("битов клиент" по смисъла на т. 2а § 1 ДР ЗЕ) и като страна по договора за

доставка на топлинна енергия дължи цената ѝ на топлопреносното предприятие. Договорът между това трето ползващо лице и топлопреносното предприятие подлежи на доказване по общия ред на ГПК, например с откриването на индивидуална партида на ползвателя при топлопреносното дружество, но не се презумира с установяване на факта на ползване на топлоснабдения имот. В гореизложения смисъл изброяването в нормата на чл. 153, ал. 1 ЗЕ на собствениците и титулярите на ограниченото вещно право на ползване като клиенти (потребители) на топлинна енергия за битови нужди и страна по продажбеното правоотношение с топлопреносното предприятие не е изчерпателно. Противното разбиране би противоречало на принципа за договорна свобода, регламентиран в чл. 9 ЗЗД и приложим както за гражданските, така и за търговските сделки. При постигнато съгласие между топлопреносното предприятие и правен субект, различен от посочените в чл. 153, ал. 1 ЗЕ, за сключване на договор за продажба на топлинна енергия за битови нужди за топлоснабден имот при спазване на одобрените от КЕВР публично известни общи условия, съставляващи неразделна част от договора, този правен субект дължи цената на доставената топлинна енергия за собствените му битови нужди.“

По делото е представен препис на Нотариален акт за покупко-продажба на недвижим имот от 05.11.1991 г. (л. 23-л. 24 от делото) от който се установява, че ответницата Т. Т. и Тодор Чолаков са продали на Ангел Чолаков процесния имот, като са запазили за себе си правото на ползване докато са живи. Представен е и препис от заявление за възлагане на недвижимия имот (л. 15-16 по делото) на трето по делото лице – Венцислав Братанов. Тодор Чолаков е починал на 10.05.2013 г., видно от представеното по делото удостоверение за наследници (л. 102 от делото). Въз основа на тези доказателства съдът намира, че единствено по отношение на ответницата Т. Т. е доказано качеството потребител. Представеното по делото постановление за възлагане не представлява титул за собственост и няма доказателствена годност да установи правно на собственост върху апартамента. Качеството наследник на К. Т. Ч. в случая е ирелевантно, тъй като нейният наследодател Тодор Чолаков е починал преди настъпването на процесния период. Задълженията към ищеца не са възникнали в неговия патримониум и няма как да са преминали към тази ответница чрез наследяване. Други доказателства, които да обосновават качеството потребител по отношение на К. Т. Ч. не се установяват. Видно е, че Т. Т. си е запазила правото на ползване върху имота, както и че е все още жива. Поради изложеното съдът намира, че исквете срещу К. Т. Ч. са неоснователни и следва да се отхвърлят.

Правното действие на сключения договор за продажба попада под приложното поле на ЗЗД, тъй като учреденото от него договорно правоотношение е възникнало между търговец и физически лица и за тях следва да се прилагат нормативните правила, уредени в ЗЗД – арг. чл. 318, ал. 2 ТЗ. Този договор не е търговска продажба, тъй като негов предмет представлява вещь за лично потребление (топлинна енергия – арг. чл. 110, ал. 2 ЗС) и купувачите са физически лица. По това гражданско (облигационно) правоотношение за ищеца са породени две основни облигаторни задължения – да прехвърли правото на собственост върху описаните във фактурите стоки и да предаде тяхното владение на купувачите, а за ответника – да заплати уговорената продажна цена с ДДС и да получи вещите (арг. чл. 110, ал. 2 ЗС), предмет на договорите – арг. чл. 200, ал. 1 ЗЗД.

Договорът е сключен при предварително установени от ищеца общи условия – арг. чл. 150, ал. 2 ЗЕ.

Договорът за търговска продажба представлява консенсуален, двустранен и комутативен договор, като при неговото сключване се пораждат правните последици, към които са насочени насрещните волеизявления на страните. Предаването на вещите, предмет на договора и заплащането на уговорената цена не се включва в неговия фактически състав, а са в изпълнение на породените от него договорни задължения.

По силата на чл. 327 ТЗ купувачът е длъжен да плати цената при предаване на стоката, освен ако е уговорено друго. Следователно, за да възникне изискуемостта на правното задължение за заплащане на продажната цена, продавачът трябва да изпълни своето задължение за предаване на вещите, предмет на договорното правоотношение

Тъй като по делото е установено, че между страните е налице облигационно правоотношение, то съдът намира, че спорът между страните се концентрира върху обстоятелството дали е доставена топлинна енергия за процесния период, съответно на каква стойност.

По делото беше прието неоспорено от страните заключение на СТЕ. От същата се установява, че за процесния период в имота е доставяна топлинна енергия за отопление на имота и БГВ. Вещото лице е изяснило, че стойността на потребената топлинна енергия за процесния период е в размер на 1578,45 лева.

С оглед на разпределената доказателствена тежест, ответникът следваше да докаже извършване на плащане. Тъй като това не е сторено, съдът приема, че задължението не е погасено.

Направеното в исковата молба възражение за изтекла в полза на ответника погасителна давност, съдът намира за частично основателно. Искът е предявен на 30.03.2022 г., а процесните периоди за доставка са: за топлинна енергия – от 01.05.2019 г. до 30.04.2022 г. и за дялово разпределение – от 01.02.2020 г. до 30.04.2022 г. Безспорно между страните е юридическото обстоятелство, че вземанията на Топлофикация София ЕАД са периодични по своя характер и се погасяват с кратката тригодишна погасителна давност, уредена в чл. 111, б. „в“ ЗЗД. Т.е. погасени по давност се явяват всички задължения на ответника за периода от 01.05.2019 г. до 29.02.2020 г. включително за топлинна енергия и за периода от 01.02.2020 г. до 29.02.2020 г. за услуга дялово разпределение. Съгласно приетата по делото съдебно-техническа експертиза, тези суми са както следва: сумата от 420,85 лева – главница за потребена топлинна енергия за периода от 01.05.2019 г. до 29.02.2020 г. включително, както и сумата от 1,49 лева – такса за услуга дялово разпределение за периода от 01.02.2020 г. до 29.02.2020 г. Поради това съдът намира, че искът за заплащане на доставената топлинна енергия следва да бъде уважен за разликата между пълния размер на задължението за сумата от 1578,45 лева и сумата на погасеното по давност вземане от 420,85 лева или за сумата от 1157,60 лева и че искът за заплащане на такса дялово разпределение следва да бъде уважен за разликата между пълния предявен размер от 40,47 лева и сумата на погасеното по давност вземане от 1,49 лева или за сумата от 38,98 лева. Съобразно квотите си, ответницата Т. Т. следва да заплати 578,80 лева – главница за топлинна енергия и 19,49 лева – главница за дялово разпределение.

По отношение исковете за мораторна лихва върху тези две основни вземания, съдът намира следното: съгласно твърденията в исковата молба, вземанията за дължими суми стават изискуеми в 45-дневен срок от датата на публикуването им на интернет страницата на продавача. От доказателствената съвкупност не се установява на коя дата фактурите са публикувани. На основание чл. 154, ал. 1 ГПК съдът счита този факт за невъзникнал. При това положение на общо основание – чл. 84, ал. 2 ЗЗД – длъжникът изпада в забава след покана. Тъй като такава не е отправяна от ищеца, ответниците не са изпаднали в забава т.е. този иск е напълно неоснователен.

Искът за заплащане на сумата за мораторна лихва върху сумата за такса за услуга дялово разпределение, съдът също намира за изцяло неоснователен. В общите условия на ищеца не е предвиден срок, нито друг юридически факт, с настъпването на който това вземане да става изискуемо. Т.е. отново на общо основание – чл. 84, ал. 2 ЗЗД – длъжникът изпада в забава след покана. Тъй като такава не е отправяна от ищеца, ответниците не са изпаднали в забава.

По отношение на разноските, съдът намира, че съгласно чл. 78, ал. 1 ГПК такива следва да се присъдят на ищеца съобразно уважената част от исковете. От него бяха доказани сторени разноски в размер на общо 73,96 лева – държавна такса в заповедното и настоящото производство, 520 лева – депозити за експертизи, 400 лева – депозит за особен представител, както и юрисконсултско възнаграждение в настоящото и заповедното производство, което съдът определя на общо 150 лева. Пълният размер на интереса на ищеца възлиза на 1849,05 лева, а общата стойност на уважената част от него – на сумата от 598,29 лева. Т.е. размерът на дължащите се на ищеца разноски съобразно уважената част от иска е 370,15 лева, които следва да се заплатят единствено от ответницата Т. Т. . От тази ответница не се доказват сторени разноски, следователно не следва и да се присъждат. От ответницата К. Т. Ч. са заплатени 400 лева адвокатско възнаграждение. Направеното от ищеца възражение за прекомерност, съдът намира за основателно с оглед фактическата и правна сложност на делото, интереса на иска и липсата на подаден отговор на искова молба и счита, че адвокатското възнаграждение следва да бъде намалено до 300 лева.

Така мотивиран, Софийският районен съд

РЕШИ:

ПРИЗНАВА ЗА УСТАНОВЕНО, че Т. Т., ЕГН: *****, със служебен адрес дължи на „Т С ЕАД, ЕИК: със седалище и адрес на управление: , на основание чл. 422, ал. 1 ГПК, вр. чл. 318, ал. 2 ТЗ, във вр. чл. 200 ЗЗД, във вр. чл. 110, ал. 2 ЗС сумата от 578,80 лева – главница, представляваща стойност на незаплатена топлинна енергия за периода от 01.03.2020 г. до 30.04.2022 г., за имот с адрес гр. ведно със законната лихва от 13.07.2023 г. до изплащане на вземането като ОТХВЪРЛЯ иска за сумата от 345,73 лева и за периода от 01.05.2019 г. до 29.02.2020 г. като погасен по давност.

ПРИЗНАВА ЗА УСТАНОВЕНО, че Т. Т., ЕГН: *****, дължи на „ТО С“ ЕАД, ЕИК: на основание чл. 422, ал. 1 ГПК, вр. чл. 318, ал. 2 ТЗ, във вр. чл. 200 ЗЗД, във вр. чл. 110, ал. 2 ЗС сумата от 19,49 лева – главница,

представляваща стойност на такса дялово разпределение за периода от 01.03.2020 г. до 30.04.2022 г., за имот с адрес г ведно със законната лихва от 13.07.2023 г. до изплащане на вземането като ОТХВЪРЛЯ иска за сумата от 0,75 лева и за периода от 01.02.2020 г. до 29.02.2020 г. като погасен по давност.

ОТХВЪРЛЯ предявения от „Т С ЕАД, ЕИК: против Т. Т., ЕГН: *****”, иск за заплащане на сумата от 115,83 лева – законна лихва за забава върху дължимата сума за ползване на топлинна енергия за периода от 15.09.2020 г. до 14.03.2023 г. като недоказан.

ОТХВЪРЛЯ предявения от „Т С ЕАД, ЕИК: против Т. Т., ЕГН: *****” иск за заплащане на сумата от 3,79 лева – законна лихва за забава върху дължимата сума за такса за услуга Дялово разпределение за периода от 31.03.2020 г. до 14.03.2022 г. като неоснователен.

ОТХВЪРЛЯ предявените от „Т С ЕАД, ЕИК: срещу К. Т. Ч., ЕГН: *****” със служебен адрес искове с правно основание чл. 318, ал. 2 ТЗ, във вр. чл. 200 ЗЗД, във вр. чл. 110, ал. 2 ЗС и искове с правно основание чл. 86, ал. 2 ЗЗД за признаване за установено, че ответникът дължи на ищеца сумата от 784,66 лв. - главница, представляваща стойността на доставена, но незаплатена топлинна енергия за периода от 01.05.2019 г. до 30.04.2022 г., ведно със законна лихва от 30.03.2023 г. до изплащане на вземането, мораторна лихва за периода от 15.09.2020 г. до 14.03.2023 г. в размер на 115,83 лв., 20,24 лева – главница, представляваща цената за извършване на услугата дялово разпределение през периода от 01.02.2020 г. до 30.04.2022 г., ведно със законна лихва от 30.03.2023 г. до изплащане на вземането, и мораторна лихва за периода от 31.03.2020 г. до 14.03.2022 г. в размер на 3,79 лева, като неоснователни.

ОСЪЖДА Т. Т., ЕГН: ***** да заплати на „Т СО ЕАД, ЕИК: на основание чл. 78, ал. 1 ГПК сумата от 370,15 лева – разноси в производството съобразно с уважената част от исковете.

ОСЪЖДА „Т С ЕАД, ЕИК: да заплати на К. Т. Ч., ЕГН: ***** на основание чл. 78, ал. 3 ГПК сумата от 3 0 0 лева – разноси в производството съобразно с отхвърлената част от исковете.

РЕШЕНИЕТО е постановено при участието на трето лице – помагач Т с ЕООД на страната на ищеца.

РЕШЕНИЕТО може да бъде обжалвано в двуседмичен срок от връчването на страните пред Софийски градски съд с въззивна жалба, по реда на глава XX ГПК.

Съдия при Софийски районен съд: _____